

NYT: Lue ”Alamaisista kansalaisia” s. 111-116

→ **PARITYÖ**

1.USA

2.RANSKA

**Lyhyet
muistiinpanot
Esim. aikajana!**

1. Miksi alkoi?

2. Mitä tapahtui lyhyesti?

3. Mitä seurauksia?

— **Laita oma ja parisi nimi
tuotokseen!**

Yhdysvaltain vapaussota 1776

- Siirtokuntien oikeudet ja verot!
 - Siirtomaat raaka-aineen tuottajia
 - Ei edustusta parlamentissa (Lontoo)

1651 purjehdussääntö

1660 lupa viedä vain tupakkaa, sokeria, villaa

1699 villan vienti kiellettiin

1732 sokerin vienti kiellettiin

1750 kieltö valmistaa rautatavaroita

1764 sokerista tullia

1765 leimaverolaki, rahan lyöminen kiellettiin

1766 Brittiläinen laki ylivertaiseksi

1767 tullit teelle, paperille, lasille, lyijylle

Tee aikajana USA:n itsenäistymisen etenemisestä.

1756-63: suuri siirtomaasota:

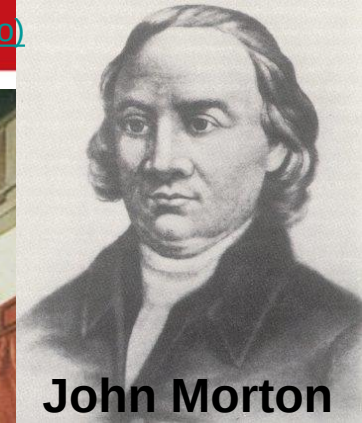
Ranska vs. Englanti → verot kansalaisille!

- **1773: Bostonin teekutsut**
- **1775: Yhteenotot alkavat**
- **1776: Itsenäisyysjulistus**
- **1783: Rauhansopimus**
- **1789: George Washingtonista presidentti**

**Kysymys oli siis rahasta
ja päätösvallan käytöstä!**

Yhdysvaltain itsenäisyys- julistuksen allekirjoitus 4.7.1776

[http://fi.wikipedia.org/wiki/John_Morton_\(poliitikko\)](http://fi.wikipedia.org/wiki/John_Morton_(poliitikko))

John Morton

John Trumbull; Yhdysvaltain kongressi

OTAVA OPPIMATERIAALIT

-
- 13)

MERKITYS!

- Ensimmäinen itsenäistynyt siirtokunta
- Ensimmäinen tasavalta
- Ensimmäinen valtio, jolla kirjoitettu perustuslaki
- esimerkkinä muille!

Tehtävä 2

Lue Thomas Jeffersonin (1743–1826) laatima Yhdysvaltojen itsenäisyysjulistus sivulta 113.

a) Mitä valistukselle tyypillisiä ajatuksia siitä löydät?

- **tasa-arvo, luonnolliset oikeudet, pyrkimys onneen (=edistysusko), hallitsijoiden vastuu alamaisilleen, kansan oikeus vaihtaa hallitsijoita**

Lue Thomas Jeffersonin (1743–1826) laatima Yhdysvaltojen itsenäisyysjulistus sivulta 113.

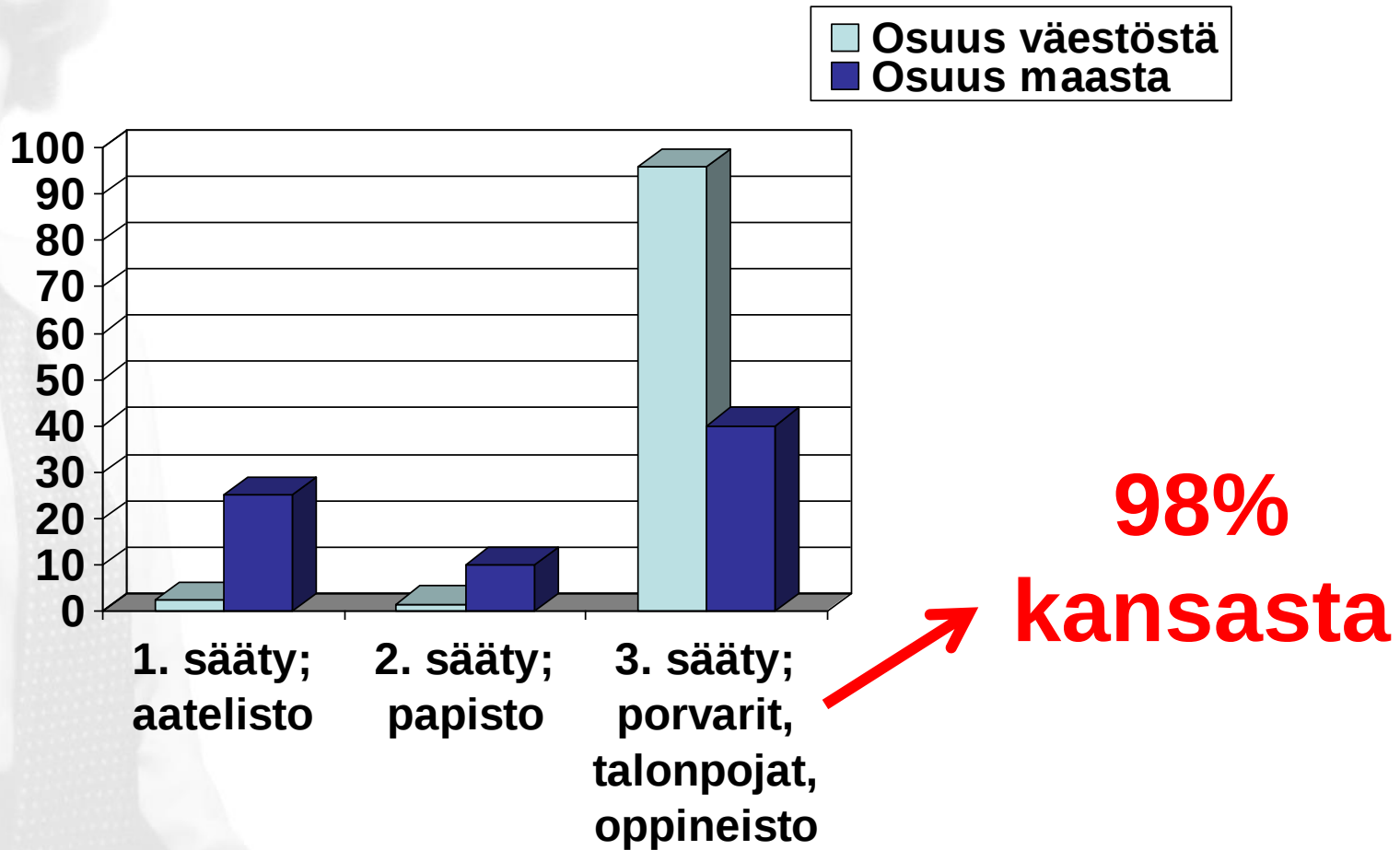
b) Mitä tyypillisiä länsimaaisia arvoja siitä löydät?

- ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vapaus, yhteiskuntasopimus, oikeudenmukaisuus, kristinuskon merkitys
- valistuksen vaikutus!

Ranskan säädyt

Ranskan yhteiskunta

Ranskalainen sääty-yhteiskunta

Mitä yhtäläisyyksiä havaitset?

Tee aikajana Ranskan vallankumouksen tapahtumien etenemisestä vuosina 1789–94.

1756-63: suuri siirtomaasota:

- **1789: kolmas sääty kaappaa vallan valtiopäivillä, vallankumousaika alkaa**
- **1789: Bastiljin valtaus**
- **1789: ihmisoikeuksien julistus**
- **1792: Ludvig XVI vangitaan**
- **1792: Ranskasta tulee tasavalta**
- **1793: Ludvig XVI mestataan, Ranskaa vastustavia maita liittyy sotaan mukaan**
- **1793: Maximilien Robespierre valtaan, terrori kiihtyy (vuosi ei käy selvästi tekstistä ilmi...)**
- **1794: Robespierre mestataan, terrori laantuu**
- **1804: Napoleonista keisari**

Tee aikajana Ranskan vallankumouksen tapahtumien etenemisestä vuosina 1789–94.

1756-63: suuri siirtomaasota:

- **1789:** kolmas sääty kaappaa vallan valtiopäivillä, vallankumousaika alkaa
- **1789:** Bastiljin valtaus
- **1789:** ihmisoikeuksien julistus
- **1792:** Ludvig XVI vangitaan
- **1792:** Ranskasta tulee tasavalta
- **1793:** Ludvig XVI mestataan, Ranskaa vastustavia maita liittyy sotaan mukaan
- **1793:** Maximilien Robespierre valtaan, terrori kiihtyy (vuosi ei käy selvästi tekstistä ilmi...)
- **1794:** Robespierre mestataan, terrori laantuu
- **1804:** Napoleonista keisari

Kysymys oli siis rahasta ja päätösvallan käytöstä!

Ranskan suuri vallankumous 1789 - 1804

MERKITYS!

- Valistuksen aatteet eteenpäin (uudet liberaalit ajatukset)
- Ihmisoikeuksien julistus
- Sääty-yhteiskunnan mureneminen alkaa
- Kirkko ja valtio erilleen, metrijärjestelmä...

s. 116 tehtävä 4, Ota kantaa väitteeseen:
Ranskan vallankumous söi omat lapsensa.

- **Lentävä lause** kuvaa sitä, kuinka **vallankumouksen myötä valtaan pääsevät uudet voimat unohtavat vallassa ollessaan ihanteensa**. Sortajat vaihtuvat, mutta kansan asema ei, mikä johtaa jälleen uuteen kumoukseen.
- Sanontaa voi tarkastella myös siten, että **Ranska vaihtoi itsevaltiuden hirmuvaltaan**, josta siirryttiin Napoleonin myötä jälleen takaisin itsevaltiuteen.